Ao. 1840. Dingsdag, den 24 November. No. 94.

GRONINGER COURANT.

ALGEMEEN DAGBLAD VOOR DE STAD GRONINGEN EN OMMELANDEN.

AANBESTEDING.

Op Vrijdag, den 4 December 1840, des voormiddags te 11 uren, in een der appartementen van het Provinciehuis te Groningen, zal, door den STAATSRAAD, GOUVERNEUR VAN DE *PROVINCIE GRONINGEN*, of, bij deszelfs afwezigheid, door een' der LEDEN van de GEDEPUTEERDE STATEN, in het bijzijn van den HOOFD-INGENIEUR van den Waterstaat in deze Provincie, onder nadere approbatie, worden aanbesteed:

1) *Het Bepuinen en Begrinden der daartoe aangelegde Aardebaan, beginnende aan de Keijenstraat in het Dorp* Middelstum, *en eindigende aan den reeds Bepuinden en Begrinden weg naar* Loppersum.

2) *Het Vernieuwen van de vaste Brug of Til, liggende in den Grindweg tusschen de zoogenaamde* Loppersummerklap *en* Middelstum, *over de Schipstoot te* Loppersum.

Deze Aanbestedingen zullen geschieden bij Inschrijving en Opbod en de Bestekken, waarnaar de bovengemelde Aanbestedingen zullen plaats hebben, zullen op de gewone plaatsen ter lezing liggen. De aanwijzing in loco zal plaats hebben den vierden dag vóór de Aanbesteding; zullende voorts bij den Hoofd-Ingenieur van den Waterstaat te Groningen en bij den Ingenieur *van Essen* nadere informatien te bekomen zijn.

PUBLICATIE.

BURGEMEESTER en **WETHOUDEREN** der Stad *Groningen* brengen bij deze ter kennis van de Ingezetenen en allen, die daarbij belang hebben, dat de Raad, gezien hebbende art. 2 en 11 van het Reglement op de Wolmarkt, bij Raads-resolutie van den 5 Mei 1838 vastgesteld en bij publicatie van den 21 Mei daaraanvolgende ter kennis van de Ingezetenen gebragt; overwegende, dat het wenschelijk is voorgekomen, om in de gemelde artikelen, ter betere bereiking van het doel dezer inrigting, eenige wijzigingen daar te stellen;

Bij deszelfs resolutie van den 31 October 1840, no. 2, heeft goedgevonden de gemelde artikelen in diervoege te wijzigen, dat in art. 2, in plaats van de daarin voorkomende woorden »*tot en met den tweeden Dingsday in Julij*", zullen worden gesteld: »TOT EN MET DEN LAATSTEN DINGSDAG IN JULIJ", en dat in art. 11 de woorden »*tot veertien dagen na den laatsten in ieder jaar gehouden marktdag*", zullen worden vervangen door de woorden: »TOT DEN LAATSTEN SEPTEMBER": en dat in datzelfde artikel, in plaats van het woordje »*dan*", zal worden gesteld: »NA DIEN DAG."

En opdat zulks kome ter kennis van een' ieder', zal deze in de *Groninger Courant* worden geplaatst, en voorts aangeslagen, waar zulks te doen gebruikelijk is. Gedaan in het Raadhuis te *Groningen*, den 16 November 1840.

Burgemeester en Wethouderen: J. F. VAN IDDEKINGE.

De Secretaris bij het Bestuur der Stad Groningen: R. LOHMAN.

DUITSCHLAND EN AANGRENZENDE RIJKEN.

FRANKFORT den 17 November.

Te Weenen is, door buitengewone gelegenheid, de officiële tijding ontvangen, dat Tripoli in Syrië, den 17 October, door de troepen der Bondgenooten bezet is, na door de Egyptische troepen ontruimd te wezen. De bewaring der plaats is den Oostenrijkschen zee-officier *Logotetti* opgedragen. Al de plaatsen langs de kust, met uitzondering van St. Jean d'Acre, waren dus in handen der geallieërden.

Verder wilde men te Weenen weten, dat de Nederlandsche vice-consul te Kaïro door *Mehemed-Ali* gelast zoude zijn het Egyptische grondgebied te verlaten, waarschijnlijk omdat hij zich tevens met de bezigheden der Russische en Pruissische consulaten te Kaïro belast heeft.

Van den 18den. Uit Beijeren meldt men, dat de onlangs daar te lande opgeroepene manschappen des legers, te weten die, welke nog niet in den wapenhandel onderwezen waren, zijn opgekomen en vlijtig geoefend worden. Ook heeft de Regering eene opgave verlangd van de aan bijzondere personen toebehoorende paarden, die, des gevorderd, voor de krijgsdienst geschikt zouden zijn.

GROOT BRITTANJE.

LONDEN den 18 November.

Door den storm, die laatstleden Vrijdag nacht en Zaturdag morgen in deze hoofdstad en de omstreken gewoed heeft, is, vooral op de rivier, groote schade aangerigt. Een groot aantal barken, kolenligters en andere kleine vaartuigen, ter wederzijde der Londenbrug, is gezonken, welk lot ook een groot schip, van Quebec komende, en met hout geladen, ondergaan heeft.

Soortgelijke treurige berigten komen ook van Southampton, Portsmouth en andere zeeplaatsen in. Te Sunderland zijn twee schepen vergaan en verscheidene menschen van de equipage verdronken.

FRANKRIJK.

PARIJS den 17 November.

Gisteren avond was het gerucht in omloop, dat de maarschalk *Soult*, wel verre van de krijgstoerustingen te laten varen, bevel had gegeven, om 30 nieuwe batterijen artillerie te vormen.

— Over den watersnood te Lyon en omstreken leest men het volgende: Het schijnt, dat het water eene oppervlakte van 36 mijlen (*lieues*) lengte en 60 mijlen breedte beslaat. Men ziet thans vele lijken drijven, en in weêrwil van den bijstand, die van alle zijden wordt aangebragt, blijft de ellende der ongelukkige slagtoffers uiterst dringend en hartverscheurend. Men vreest voor nieuwe onheilen. Het volk houdt plegtstatige processiën. Eene andere berekening stelt de schade op 20 millioenen francs.

— In het hôtel der Invaliden zijn 130 vrouwelijke werklieden bezig de muren met violet fluweel te behangen, en den reusachtigen lijkwagen in gereedheid te brengen, die *Napoleon's* gebeente zal overbrengen van den *Arc de Triomphe* tot aan de tombe.

— Men leest in den *Pilote du Calvados*, dat men te Duinkerken proeven heeft genomen met het matrozenbuis, van Nederlandsche uitvinding, genoemd reddingbuis (scaphander), hetwelk, zonder de bewegingen van het ligchaam en de werkzaamheden van de zeelieden te beletten, bestemd is, om, indien men in zee mogt vallen, boven water te blijven; hetzelve is zeer doelmatig bevonden.

Van den 19den. De kommissie voor het adres, welke te 9 uren was bijeengekomen, was te 4 uren nog vergaderd. Na de voorlezing van het door den heer *Dupin* vervaardigde ontwerp te hebben gehoord, heeft zij de grondslagen van zijnen arbeid vastgesteld en al de zinsneden der aanspraak, punt voor punt, bediscussiëerd. Het adres van de Kamer der Pairs is met eene overgroote meerderheid (110 tegen 4 stemmen) aangenomen geworden. In dat adres wordt met edele en vaste taal Frankrijks gansche staatkunde door weinige woorden te kennen gegeven.

— Men verzekert, dat het hof der Pairs in het begin van December vergaderen zal tot het proces van *Darmès*. De mededeelingen, door dezen misdadiger gedaan, zijn valsch bevonden, en hij schijnt daarmede ten doel te hebben gehad, de justitie van het spoor te brengen en tijd te doen verliezen.

Van den 20sten. De baron *Pasquier*, president van de Kamer der Pairs, heeft gisteren avond te half negen het adres in antwoord op de troonsaanspraak den Koning aangeboden.

— Volgens de loopende geruchten, zouden de brieven van den heer *Walewsky*, omtrent den uitslag zijner zending naar het Oosten, aan het ministerie gerigt en thans in de handen van het nieuwe kabinet gevallen, de handelingen van den heer *Thiers* in een zeer ongunstig daglicht stellen. Men verwacht, dat zulks in de zittingen der Kamer bij het vragen van inlichtingen nader blijken zal.

— Men meldt uit Valence den 11 Nov. De zwarte vlag heeft langen tijd te Valabrègue gewapperd; zij was den 8sten nog uitgestoken. Het *J. de l' Ardèche*, dat goed onderrigt kan wezen, zegt, dat in dit kleine dorp meer dan 400 menschen in den watersnood zijn omgekomen.

Van het dorpje Sablons, aan den linker Rhone-oever, zijn 81 huizen door overstrooming weggerukt.

NEDERLANDEN.

's GRAVENHAGE den 19 November.

Men verzekert, dat, bij gelegenheid van de plegtige inhuldiging des Konings, de standaard des Koningrijks zal worden gedragen door Z. Exc. den luitenant-generaal jonkh. *Boreel*; 's Rijks zwaard door Z. Exc. den secretaris van staat, baron *van der Capellen*; de kroon van het Rijk door Z. Exc den minister van staat, graaf *Schimmelpenninck*; de schepter door Z. Exc. den minister van staat, graaf *van den Bosch*, en de Rijks appel door Z. Exc. den vice-admiraal *Gobius*. In plaats van den graaf *van Limburg Stirum Noordwijk*, zal de baron *Mackay* bij die gelegenheid de functiën van kamerheer-ceremoniemeester waarnemen; terwijl Z. Exc. de baron *van Zuylen van Nyevelt* het grootmeesterschap van het Hof zal bekleeden.

— Naar het zich laat aanzien, zal 's Konings verjaardag niet op Zondag, den 6 December, maar den volgenden dag, den 7den, aanstaande, met veel luister in deze residentie gevierd worden. Op verschillende plaatsen der stad zullen eerepoorten worden opgerigt, en men spreekt van eene dien dag te houden algemeene illuminatie. Daar de terugkomst van Z. M. en van het Koninklijk Gezin, van Amsterdam in deze hofstad, mede op eene plegtstatige wijze zal plaats hebben, zoo zullen die dagen ook voor deze residentie wezenlijke feestdagen zijn, waarvan de levendigheid door het invallende St. Nikolaasfeest nog zal worden vermeerderd. Men spreekt van een prachtig diner en bal, dat door Z. M. op Hoogstdeszelfs geboortedag alhier zal worden gegeven.

— Naar men verneemt, zal Z. Exc. de baron *Fagel* zich uit Parijs naar Berlijn begeven en zich er ophouden gedurende het verblijf van Koning *Willem Frederik* aldaar. Nog verneemt men, dat Z. M. op die reize zal vergezeld zijn van de heeren *Trip*, *d'Ablain*, *Hoffman*, *Zöme*, alsmede van den heer *Huisman* en van zeven lakkeijen.

— Bij het onderzoek van het wets-ontwerp tot opheffing van het Syndicaat, in de afdeelingen van de Tweede-Kamer der Staten-Generaal, is, over het algemeen, die opheffing als hoogst wenschelijk, ja noodzakelijk beschouwd maar hebben vele leden zich nog zeer bezwaard gevoeld, om ten laste van het Rijk zoo vele schulden over te nemen, voor en aleer algeheele opgave was gedaan van den geldelijken toestand der zoo even genoemde instelling. Men erkende wel, dat onder de medegedeelde stukken eenige waren, die eenig licht schijnen te verspreiden over de bezittingen van het Syndicaat; doch bij eene vergelijking van vroegere met latere staten, verviel men als van zelf in dezelfde duisternis, welke het Syndicaat steeds had omgeven. Uit dien hoofde heeft men van de Regering verzocht: 1) eenen volledigen staat van alle schulden en verpligtingen ten laste van het A.-Syndicaat; 2) gelijken staat der baten, waarvan hetzelve nog in het bezit is; op welken staat als van zelve moeten voorkomen opgaven de domeinen met derzelver approximatieve waarde, zuiver en onzuiver inkomen; het bedrag van de nog te ontvangen kooppenningen van verkochte domeinen, van alle andere nog opvorderbare schulden, ook van die wegens voorgeschotene gelden, enz. Indien beide deze staten, door de Rekenkamer, als het daartoe bevoegde kollegie, geverifiëerd, aan de Staten-Generaal worden medegedeeld, zouden dezen hierdoor in staat gesteld worden, met kennis van zaken over dit ontwerp te kunnen oordeelen.

Enkele leden hebben verklaard, zich met het wets-ontwerp niet te kunnen vereenigen, omdat, naar hun begrip, het Syndicaat, opgerigt toen het Koningrijk in zijn geheel bestond, niet vermag opgeheven te worden bij eene wet van het tegenwoordige Rijk; maar dat aan die opheffing diplomatieke onderhandelingen altijd zouden moeten voorafgaan.

Andere leden wenschten onderrigt te worden, welke gevolgen uit eene opheffing van het Syndicaat zouden ontstaan voor het gebleven Groot-Hertogdom Luxemburg, hetwelk toch ook hetzelve heeft helpen oprigten, en mitsdien niet vergen kan, dat Nederland thans de verpligtingen daarvan geheel op zich neemt.

Sommigen, die de opheffing wenschelijk achten, hebben echter gemeend, dat het Syndicaat daardoor niet ontheven moet worden van de verpligting, om, in gevolge de bepaling van art. 49 der wet van den 27 December 1822, rekening en verantwoording te doen.

Het kwam vele leden voldoende voor, het geheele ontwerp tot het eerste art. der voordragt te bepalen, namelijk, dat alle lasten en baten der instelling ten laste of ten voordeele van het Rijk zullen komen en op de begrooting gebragt.

Men heeft opgemerkt, dat, indien het gevolg van dit ontwerp mogt zijn, dat voortaan 's Rijks schatkist, behalve de opcenten, bij de begrooting toegestaan, daarenboven nog de dertien opcenten heffen zoude, die te voren aan het Syndicaat zijn opgebragt, het veel eenvoudiger zoude zijn, in eens bij de begrooting de opcenten te bepalen.

Men verlangde te weten, welke verpligtingen, krachtens het traktaat van den 19 April 1839, ten aanzien van het Syndicaat, op België kunnen rusten, ten effekte, dat een gedeelte van de schulden van het Syndicaat niet ten laste van Nederland zoude verblijven. Ook heeft men de Regering bij die gelegenheid verzocht, de Kamer bekend te maken met den staat van de onderhandelingen tot de liquidatie tusschen Nederland en België.

Men oordeelt het behouden van het kapitaal van *f* 22,500,000, daargesteld bij de wet van den 24 April 1836, waarbij hetzelve reeds onvervreemdbaar verklaard is, eene noodelooze complicatie, en drong, ter bevordering der eenvoudigheid en duidelijkheid, op deszelfs vernietiging aan.

Men heeft den verkoop der nog onverkochte domeinen verlangd. Men meende, dat dit voor 's Lands geldmiddelen betere uitkomsten zou opleveren, dan het tegenwoordig beheer, vooral zoo als dit gevoerd wordt. Men wenschte ook, dat bij de wet bepaald wierd, aan welk departement van algemeen bestuur het beheer der Rijks-domeinen zoude overgaan.

Men merkte op, dat de inkomsten en domeinen, wegen en vaarten, en de lasten van onderhoud niet op de staatsbegrooting over 1841 voorkomen; de onzuivere opbrengst moest onder de middelen worden opgenomen, even als de kosten van onderhoud onder de uitgaven.

In al de afdeelingen heeft men ernstige bedenkingen tegen het 9de art. der voordragt in het midden gebragt, en de vrees niet kunnen onderdrukken, dat, door het behoud van dit art. en de daaruit voortvloeiende administratie, de eindelijke gebeelde opheffing van het Syndicaat nog meer verwijderd is. Eenige leden verklaarden dan ook stellig, dat, hoe wenschelijk zij de ontbinding van het Syndicaat achtten, en hoe gaarne zij daartoe ook zouden medewerken, zij echter, bij het behouden van het 9de art., de voordragt zouden moeten verwerpen.

Eindelijk is de wensch geuit, dat eerlang eene nieuwe wet op de geregtelijke en vrijwillige consignatiën, enz. zoude worden voorgedragen.

Eene der afdeelingen heeft verklaard, dat derzelver leden volkomen bereid zijn, om het verledene te helpen herstellen, en om mede te werken tot behoud en bevestiging van 's lands krediet; maar dat de groote belangen, die aan hen zijn toevertrouwd, het voor hen een' duren pligt maken, om niet anders, dan met geheele en volkomene kennis van zaken, tot de voorgestelde maatregelen toe te treden.

Eerlang zal de Regering op de gemaakte bedenkingen hare antwoorden en inlichtingen mededeelen.

AMSTERDAM den 20 November.

Men verneemt, dat, bij resolutie van Z. Exc. den minister van financiën, dd. 16 dezer, no. 88, aan de gouverneurs is kennis gegeven, dat, ter vervanging van hetgene dienaangaande tot dus verre anders is bepaald, in het vervolg alle invoer van goederen, bestemd voor Z. M. den Koning, of de leden van de Vorstelijke familie, even als andere invoer, aan de betaling der regten zal worden onderworpen.

— Men zegt, dat de departementen van algemeen bestuur zouden zijn aangeschreven, voortaan geene ambtenaren tot het bekomen van gratificatiën voor te dragen.

— Door Z. M. is, naar wij vernemen, benoemd geworden tot burgemeester en secretaris der gemeente Zuidlaren (Drenthe), de heer mr. *N. W. Schroeder Hofstede*, en zulks in plaats van den heer *L.* graaf *van Heiden Reinestein*, tot andere functiën geroepen.

Van den 21sten. Men schrijft ons uit 's Gravenhage: Het heeft Z. M. den Koning der Franschen behaagd te benoemen tot commandeur der koninklijke orde van het ligioen van eer, den heer *A. le Clercq*, secretaris-generaal bij het departement van buitenlandsche zaken alhier; tot officier dier orde, den heer *J. L. Mazel*, referendaris, en tot ridder dierzelfde orde, jhr. mr. *G. M. C. Hooft*, ambtenaar bij gemeld departement.

ARNHEM den 20 November.

De strafoefening van ½ uur tepronkstelling, onder anderen, aan eenen crimineel veroordeelden, *H. C. Prokn*, heden uitgevoerd, trok eens ieders aandacht, daar hij, bij het beklimmen van het schavot, eene verregaande brutale en zigtbaar gemaakte, kwaadaardige houding en afschuwelijke gebaren aan den dag legde; vooral toen dat sujet, onder het binden aan den paal, de uitroeping deed van: »door dat onregtvaardig Hof ben ik veroordeeld." Als staaltjes van zijne verdere onbeschaamdheid verdient het opmerking, dat hij, eenige lieden van den meer beschaafden stand ziende staan en meenende, dat zich daaronder een raadsheer bevond, zich derwaarts rigtende, uitriep, dat dezelve eerlang, meer verdiend dan hij, op het schavot zoude staan, terwijl hij alverder uitriep, dat het land hem voor [illegible]000 bestolen en hem onverdiend van zijnen post (ontvanger der belasting) ontzet had; gedurende den tijd dat dit sujet op het schavot heeft gestaan, heeft hij bij voortduring allerlei uitroepen gedaan, waarmede hij hoofdzakelijk ten doel had, het Hof van Gelderland, alsmede de regterlijke ambtenaren te Nijmegen (de plaats, waar de diefstal begaan werd) bij het publiek in een ongunstig daglicht te stellen. Bij het afgaan van het schavot, had zijne wreveligheid en kwaadaardigheid nog niet opgehouden, daar hij toen uitriep: »dit is gedaan, maar met u (zich naar het Hof wendende) is het nog niet gedaan; ik zal u nader wel vinden; gij komt nog in mijne plaats te staan."

VLISSINGEN den 20 November.

Heden kwam alhier aan wal de bemanning, bestaande uit den kapitein en vijf man van het op de hoogte van Texel gezonken Ned. kofschip, genoemd *Aletta*, kapit. *F. B. Nepperus.* Deze ongelukkigen, met name de kapitein en *S. W. Wilkens*, stuurman, *S. H. van Houten*, kok, *L. J. Ketelaar*, matroos, *Jan F. Nepperus* en *Frans F. Nepperus*, beide zonen van den kapitein, hebben daarbij genoegzaam alles verloren, en zijn door kapt. *de Bette*, van het Han. kofschip *Gotfried August*, gered, met de meeste menschlievendheid behandeld en alhier aangebragt.

GRONINGEN den 23 November.

Men verneemt, dat dezer dagen door de Arrondissements-Regtbank te Assen, naar aanleiding van art. 52 der wet op de Regterlijke organisatie en het beleid der Justitie, aan den President en Procureur-Generaal van het Provinciaal Geregtshof van Drenthe eene lijst van aanbeveling van drie kandidaten voor de opengevallene plaats van substituut griffier bij gezegde Regtbank, ontstaan door het eervol ontslag door Z. M. aan Mr. PETRUS VAN DER VEEN verleend, is ingezonden, en dat op dezelve in de orde als volgt voorkomen: Mrs. C. E. OOSTING, J. TONCKENS en E. K. J. BERTLING, alle advokaten bij opgemeld Hof.

— Wij vernemen, dat de heeren gebroeders *Moralt*, die vrijdag aanstaande alhier concert zullen geven, volgens getuigenis van eenige liefhebbers, welke dezelve hebben gehoord, virtuosen van den eersten rang op hunne instrumenten zijn, welke allezins verdienen, dat hun concert talrijk wordt bezocht; te meer vertrouwt men zulks, daar men zelden of misschien nimmer in de gelegenheid is geweest, groote virtuosen op hun instrument alhier ter stede te hooren.

Mengelwerk.

BEDENKINGEN
OVER DE ZOOGENOEMDE VRIJHEID VAN ONDERWIJS.

(*Vervolg van ons vorig Nommer*).

Hebben wij in de vorige Courant de vraag beantwoord, *wat zal er het gevolg van zijn, wanneer de Staat de zoogenoemde vrijheid van Onderwijs geeft*, wij willen nu eene tweede vraag toelichten:

Mag de Staat de zoogenoemde vrijheid van onderwijs weigeren?

Vrijheid is een liefelijk woord. In Nederland behoort het te huis. Alles is Nederland er aan verschuldigd. Vrijheid van drukpers is er; vrijheid van geweten en godsdienst is er; moet er dan ook geene vrijheid van onderwijs zijn? Gewis; zij moet er zijn. Maar laat ons eerst eens zien, of zij er niet is. Men zoekt wel meer zeer verre af, 't geen voor de voeten ligt: wij kennen het verhaal van iemand, die zocht naar den ezel, waar hij op zat. Dus willen wij eerst de vraag onderzoeken:

1) *Onthoudt ons de Regering de vrijheid van onderwijs?*

En dan antwoorden wij vrijmoedig, neen, de Regering heeft haar sinds lang gegeven. Er is *a*) *vrijheid van opleiding* voor de toekomstige onderwijzers. Ieder kan in zijn huis, in de geringste dorpschool, of waar hij maar wil, zich, onder of buiten de leiding van anderen, bekwaam maken, om dezen post te bekleeden. Er bestaat ééne Rijks kweekschool voor onderwijzers in Nederland, te Haarlem; maar die dáár zijn gevormd, hebben geenerlei voorregt boven alle anderen, dan in zoo verre als zij betere gelegenheid kunnen gehad hebben, om bekwame Meesters te worden. Er is *b*) *vrijheid van mededinging.* Of men Roomsch of Onroomsch, Hervormd of Doopsgezind is, men mag vrij naar eenen Onderwijzerspost staan; behalve, waar die post gecombineerd is met dien van Roomschen of Onroomschen Koster, waar natuurlijk, omdat de Onderwijzer Koster is, hij in zoo verre tot eene bepaalde belijdenis moet behooren. In onze steden, b.v. hier te Groningen, hebben wij dus ook Meesters van allerlei belijdenissen. Op de Departementale school is een Hervormd Meester en Roomsch Ondermeester. Er is *c*) *vrijheid van onderrigt in de scholen.* Er wordt geene vaste methode, geen stelsel van godsdienst of staatkunde, geen systeem van verduistering of verlichting aan den Meester voorgeschreven. Uit den rijken schat van schoolboekjes kan hij kiezen, wat hij het beste acht; aan welke belijdenis de schrijver is toegedaan, behoeft hij niet te vragen, slechts of zijn boekje goed is. Er is eindelijk *d*) *vrijheid van keuze voor de ouders*, om hunne kinderen te zenden naar deze of die school, zoo als hun het beste voorkomt; in eene Stad is natuurlijk deze keus de ruimste; doch ook op het land kunnen zij hunne kinderen naar naburige dorpen zenden. Ook kunnen zij hunnen kinderen huis-onderrigt geven of laten geven, in plaats van schoolonderwijs, naar hunne verkiezing.

Deze groote vrijheid bestaat er; slechts met de volgende beperkingen. Er wordt *a*) een *examen* afgenomen van hen, die willen onderwijzen, opdat de Regering verzekerd zij, dat zij bekwaam en geschikt zijn in het vak, waarin zij hun bestaan willen zoeken. Wierd dit nagelaten, de domste en zedelooste menschen zouden tot bederf der maatschappij scholen kunnen openen. Examina worden ook afgenomen van toekomstige Advokaten, Notarissen, Geneeskundigen, Apothekers, enz. Er wordt *b*) een *bepaald* getal van schoolmeesters toegelaten, opdat de Regering verzekerd zij, dat zij, een toereikend bestaan uit het schoolhouden kunnende vinden, er zich geheel aan kunnen wijden en geenerlei andere bron van bestaan behoeven te zoeken, 't geen hun dan ook verboden *is.* Wierd dit nagelaten, zij zouden winkels, tapperijen, slagerijen en allerlei andere vreemdsoortige zaken bij het schoolhouden voegen, en de jeugd ligtelijk meer verwaarloozen of bederven, dan opleiden. Om dezelfde reden bepaalt de Regering ook het aantal Procureurs, Notarissen, Regters, Predikanten en in één woord van *alle* Ambtenaren. Er wordt *c*) *toezigt* gehouden over de scholen, opdat de Regering verzekerd zij, dat er geen godsdiensthaat of ongodsdienstigheid, geene onzedelijkheid of ook gebrek aan zedelijke opleiding in de scholen gevonden worden; opdat zij wete en bevordere, dat er goed, doelmatig, heilzaam onderwijs worde gegeven. Wierd dit nagelaten, sommige scholen zouden tot broeinesten van onzedelijkheid en godsdiensthaat worden, en in vele zouden de kinderen weinig leeren. Toezigt wordt dus ook over andere zaken door de Regering uitgeoefend, over de Apotheken, de akten der Notarissen, de registers der Burgemeesters, enz. Er wordt *d*) althans hier en daar de *verpligting* aan de Ouders opgelegd, om hunne kinderen te laten onderwijzen, hetzij te huis, hetzij in eene school, opdat de Regering regtvaardig zij jegens de kinderen, de toekomstige leden van den Staat. Want zij zorgt er voor, dat de ouders hunne kinderen niet mogen gevangen zetten of dooden, niet onterven, niet verhinderen, om een wettig huwelijk aan te gaan. Maar zal nu de Staat voor het mindere zorgen, en niet voor het meerdere? voor het ligchaam, en niet voor den geest? Wordt dit nagelaten (en het wordt nog op de meeste plaatsen), dan moet de Staat de armenhuizen en gevangenissen groot maken, om er honderden en duizenden in te ontvangen, die als welgezetene burgers en eerlijke menschen hun brood hadden kunnen verdienen, zoo de Regering haren pligt had gedaan, en hun regt op opvoeding, toen zij nog kinderen waren, ook tegen der ouderen wil had gehandhaafd. Dezelfde verpligting bestaat, om de kinderen voor de militaire dienst aan te geven, om hen (gelijk ik reeds zeide) niet te mishandelen, te onterven, in het huwelijken te belemmeren.

Er bestaat dus vrijheid van onderwijs in Nederland; alleen met die beperkingen, welke het leven in eene maatschappij noodwendig maakt, en die de beschaafde maatschappij tot een' zegen voor hare leden moet verstrekken. En schreeuwt men nu om *vrijheid van onderwijs*, men kon dit met even veel waarheid doen, om vele andere dingen, b. v. om *vrijheid van de uitoefening der geneeskunde*, waaronder men dan kon verstaan, dat degenen, aan welke wij ons ligchaam wilden toevertrouwen, niet behoefden geëxamineerd te zijn en de Apotheken niet onderzocht moesten worden, ten einde allerlei uitoefenaars der geneeskunde en verkoopers van artzenijen ons onbelemmerd om het leven mogten kunnen brengen, of ook om *vrijheid van regt*, waaronder men dan kon verstaan, dat men zich aan geene regtbanken behoefde te storen, dat men dus zijn eigen regter mogt zijn, gelijk in de gulden eeuwen van onze Heidensche Voorouders, den dief, die ons bestal, zelf ophangen, den man, die ons beleedigde, [...] dolk in 't harte stooten.

Nu komen wij tot de tweede vraag:

2) *Mag de Regering meerdere vrijheid van onderwijs geven, dan zij reeds* [...]

Vrijheid van allen voor allen is onzin. Vrij in deze beteekenis kan hij [...] zijn, die alleen op een eiland woont; zoodra hij eenen buurman heeft, is [...] vrijheid beperkt. In elken Staat is de vrijheid dus ook beperkt. Getuige de [...]nigte wetten, van welke niet eene voor eenen eenzamen ROBINSON CRUSOË [...] zoude zijn. De vraag is dus niet meer, of het onderwijs in eenen Staat [...] vrij, zonder eenigen band, losbandig, moet zijn; is het in den Staat, dan [...] het in zeker opzigt *aan* den Staat onderworpen zijn. Maar de vraag is, [...] verre de Staat het onderwijs moge regelen, in hoe verre niet?

Elf eeuwen lang heeft de Staat in Nederland het onderwijs geregeld: [...] de 8ste tot de 16de eeuw als dienaar der R.-Katholijke Kerk; toen als heer [...]ter, door middel van zijne dienares, de Gereformeerde Kerk, van de 16de [...] 18de eeuw; eindelijk in onze eeuw zelfstandig, zoodat de regten aller K[...]nootschappen wel werden ontzien, maar de Staat zelf toch het onderwijs inrig[...] wil nu iets geheel anders hebben, dan ooit in Nederland bestond; men wil [...] Regering, op eenige weinig beduidende vormen na, alles, wat tot het onder[...] trekking heeft, aan de ingezetenen overlate, en men zegt, om aan dit b[...] te vaster klem te geven, dat de *vrijheid des gewetens* het eischt, dat de R[...] het geweten der onderdanen niet mag verontrusten.

Vrijheid des gewetens is zekerlijk een der kostbaarste schatten, die [...] mag ontroofd worden. Maar het oordeel er over, wat die vrijheid eisch[...] niet alleen aan de onderdanen, ook aan de Regering. Indien een Chris[...] meende, gewetenshalve verpligt te zijn, alle Synagogen der Israelieten in [...] moeten steken, — zulke Christenen zijn er in de middeneeuwen vele ge[...] moet de Regering hem die vrijheid des gewetens toestaan? Indien een mensch [...] vrije Vaderland eens toegedaan wierd aan de nog bestaande Indische sekte der [...] welke eene godin dienen, die groot behagen heeft in menschenoffers, [...] nu allerlei menschen vergeven, wurgen, verdrinken, doorsteken, zonder d[...] te plunderen, alleen om hunne godin eene dienst te doen, uit godsdienstig[...] naauwgezetheid van geweten, moest de Regering hem die vrijheid van g[...] toestaan? Dit zal niemand beweren. Maar dan blijkt het ook, dat de Re[...] soms iets mag weigeren, al wordt het in naam van de gewetensvrijheid [...] geëischt, omdat zij ziet, dat men van dezen schoonen naam misbruik [...] tot ondergang van den Staat.

Wat nu de vrijheid van onderwijs betreft: onder dezen naam vraagt [...] bandigheid en vernietiging van de volksopvoeding (België leert het!): die [...] Regering niet toestaan, vooreerst, dewijl zij verpligt is de teederste bel[...] kinderen althans niet minder te beschermen dan de meer stoffelijke, [...] reeds zagen; en ten tweede, dewijl zij dan zeker eenen maatregel zoude [...] *ondergang* van den Staat, voor welks *behoud* zij moet zorgen.

Voorheen vond onze Staat zijne zedelijke eenheid in eene heerschende [...] welke vóór de 16de eeuw de R.-Katholijke was, in de 16de de Hervormde w[...] er geene heerschende Kerk meer was sinds 1796, gevoelde de Regering, [...] zedelijke eenheid van het volk moest bewaren door gemeenschappelijke be[...] die wel niet R.-Katholijk of Hervormd, maar toch Christelijk behoorde te zijn [...] voerde de Regering een lager onderwijs in, op algemeen-Christelijke gro[...] gebouwd; terwijl aan de bij ons inwonende Israelieten gelijke burgerlijke [...] dus ook een eigen stelsel van onderwijs werd verleend, zonder dat hun [...] getal de nationale eenheid behoefde te breken. Zoo verkregen wij een nation[...] onderwijs voor alle Christenen, met eene uitzondering ten behoeve der Israel[...] voor welke godsdienstige Israelietische scholen werden opgerigt, overal, waar zij [...] rijk genoeg waren, om dit der moeite waardig te kunnen achten. Maar al[...] Regering ook het onderwijs laat varen en er dus noch eene heerschende [...] Kerk, noch een algemeen nationaal onderwijs meer bestaat, dan is er geen [...] band meer, die Neêrlands volk zamenbindt. Dan wordt de Nederlandsche [...] eene naastelkanderzetting van verschillende kerkgenootschappen, kunstvere[...]gen en wetenschappelijke maatschappijen, die, dewijl zij op éénen grond w[...] ook ééne wetgeving en ééne Regering hebben; maar eene Regering, welke al [...] verschillende belangen niet zoekt te vereenigen. Elke kunstvereeniging en [...] wetenschappelijke maatschappij zal dus haar bijzonder voordeel zoeken; [...] hiermede kan een Staat nog bestaan; maar vooral de godsdienstige belangen, [...] zooveel meer de hartstogten gaande maken, zullen zich hevig doen gelden, [...] kerkelijke twisten zullen met in eeuwen ongekende woede herleven; de Staat [...] zich zedelijk in Kerkgenootschappen oplossen.

Wat gebeurt er nu in de lagere scholen? Wat zal dan plaats hebben? Nu [...] de lagere scholen de eenige plaatsen van verbroedering voor het meerder dee[...] natie. Gaat men, volwassen zijnde, ieder bij voorkeur met zijne geloofsgeno[...] verkeeren en ieder naar zijn kerkgebouw: als kind heeft men toch met kind[...] van andere belijdenissen omgegaan en hen in de school als menschen leeren k[...] en liefhebben. Dáár heeft men de algemeene grondslagen des Christendoms [...] allen hooren ontwikkelen, en op elk hoog feest, dat van Jezus geboorte, [...] dood, opstanding, hemelvaart, uitstorting des Geestes, gemerkt, dat alle [...]tenen tot ééne *Kerk* behooren, al zijn ze, ongelukkig genoeg, in vele K[...] *nootschappen* gescheiden. Dáár heeft men gemerkt, dat wij allen één Va[...] hebben en door de herinnering der voorouders het gevoel van vaderlandslief[...] lijkelijk bij allen zien opwekken. De meester, die Roomsche en Onroomsche [...]deren op zijne eene school heeft, kan noch in het godsdienstige, noch in [...] schiedkundige aanvoeren wat verdeelt, slechts wat zamenvoegt. Verha[...] b. v., den opstand onzer voorouders tegen Spanje, hij noemt naauwelijks [...] naam van Roomsch en Onroomsch, en doet hij het, hij zegt er bij, dat [...] elkander zoo vijandig waren. Hij doet dien opstand uitkomen, in zoo verre [...] van staatkundigen aard was, en zoekt de teedere kinderharten niet te kwe[...]

Maar wat zal plaats hebben, als de scholen voor de Gezindten gescheiden [...] Dan zal de Roomsche onderwijzer vooral voordragen, 't geen zijne Kerk v[...]deren afscheidt, en in de geschiedenis des vaderlands den opstand tegen [...] voorstellen als een afval van het Roomsche geloof, den beeldenstorm [...] uitmeten, de bloedbruiloft misschien prijzen, BALTHAZAR GERARDS een' edelen [...]telaar noemen. De Onroomsche zal den Paus misschien den Antichrist [...]men, en zeker niet zwijgen van de inquisitie, die men hier begon in te voe[...] en van alle gruwelen, die vele leden der Roomsche Kerk in de 16de eeuw [...] merkten. Onze pen weigert reeds te schrijven — en dit, dit vergif wil men [...] jeugdige harten inenten! De twisten, die alle edeldenkende leden der beide [...]ken zoo gaarne vergeten, wil men hernieuwen! Niet meer *Nederland* en O[...] zal de leuze van allen zijn; maar *Roomsch* en *Onroomsch* wordt weder [...] wachtwoord. Die partijen zullen dan hunnen strijd niet staken, al gaat het Vad[...] daaronder te gronde; vreemde tusschenkomst zullen zij inroepen, zoodra [...] noodig oordeelen, om hun kerkelijk belang te handhaven. De eendragt, [...] maakte, is verbroken. En indien het dan zwakke Nederland, door een [...]kigen zamenloop van omstandigheden, nog vrij blijft van in eene vreemde [...] ingelijfd te worden, zal het zijne zelfstandigheid, misschien na meer dan [...] menschenleeftijd vol bitterheid en haat doorgebragt, eerst herkrijgen, [...] terug te keeren op den weg, waarvan men het nu wil afbrengen. [...] door het volk *op te voeden als één geheel*, 't welk zijne eenheid als mensch[...] Christenen gevoelt en waardeert.

Wat dus ook de voorstanders van deze of die *Kerkgenootschappen* mogen [...] de pligt der *Regering*, die voor het geheele Vaderland heeft te zorgen, [...] gewis, zulk eene vrijheid en scheiding te voorkomen.

AANKOMST EN VERTREK VAN SCHEPEN.

Gepasseerd te Tonningen, den 12 Nov., kapit. Drent, *de Eendragt*, van Am[...] n. Dantzig. — Te Rendsburg, den 13 Nov., Vlaskamp, *Engelina*, van Memel n. [...]zijl, - van der Wijck, *Helena Maria*, van Pillau n. Emden, - Jonker, *Zelden[...]* [...] Elbing n. Hull, - Egberts, *Catharina*, van Stettin n. Rouaan.

Binnengekomen te Amsterdam, den 18 Nov., kapit. Bakker, *Anna Catharina*, [...] Suriname, - den 20sten, Wijbes, *de Vriendschap*, van Dantzig. — Te Zwolle, [...] Nov., Bekkering, *Catharina*, en den 14den, Dik, *de Vriendschap*, beide van [...] Te Hollesloot, den 18 Nov., Hazewinkel, *Onderneming*, van Koningsbergen. [...] Texel, den 18 Nov., Klein, *Antje*, van Havana, - de Jong, *het Dorp Gaats[...]* [...] Londen, - Westerbrink, *Alkanna Hendrika*, van Hull, - den 20sten, Greven, [...] van Dantzig, - den 21sten, Gruppelaar, *Nijssina*, van Newcastle. Nog eenige sch[...] namen onbekend. — Te Helvoet, den 17 Nov., Hoogendijk, *Hoop*, van Lissabon, [...] 19den, Dekker, *Bouwina*, van Londen, - Puister, *Nijverheid*, van St. Davids, [...] zewinkel, *Anje*, en Stuit, *Geerdina*, beide van Bergen, - den 21sten, Brakke, [...] *china*, van Liverpool, - de Jonge, *Gesina Jacoba*, van Newcastle, - Albers, [...] van Riga. — Te Terschelling, den 18 Nov., de Jonge, *Petrus Jacobus*, van [...] den 19den, Zoutman, *Geertruida Hendrika*, van Hull, - Jonker, *de Jonge* [...] *tha*, van Petersburg, - Duit, *de Hoop*, van Dantzig. — Te Vlissingen, den 1[...] Klein, *St. Antonius*, van Dantzig naar Gent. — Te Havana, den 14 Nov., [...] *Alida*, van Amsterdam. — Te Hull, den 14 Nov., Kruse, *Stad Groningen*, [...] netie. — Te Sunderland, den 3 Nov., Post, *Grunus*, van Londen. — Te [...] den 12 Nov., Onpedijk, *Maria Theresia*, van Aberdeen. — Te Aberdeen, [...] Lucht, *Catharina*, van Memel. — Te Bremerhaven, den 15 Nov., Lammers, [...] *zusters*, van Terschelling. — Op de Elve van Hamburg, den 15 Nov., [...] *Verwachting*, van Dokkum. — Te Warnemunde, den 8 Nov., Pekelder, [...]

Amsterdam. — Te Swinemunde, den 9 Nov., Duit, *Maria*, en den 10den, Kuiper, *Elisabeth*, beide van Amsterdam. — Te Dantzig, den 9 Nov., Bieze, *de Herstelling*, van Pillau, - de Jonge, *Fenna*, van Koningsbergen, - den 10den, Kuiper, ..., van Rotterdam. — Ter reede van Portsmouth, den 19 Nov., Kok, *Jantina ...*, van Amsterdam naar Fernambuck. — Te Pillau, den 11 Nov., Duit, *Femma*, van Hamburg, - den 13den, Teensma, *jonge Brechtus*, en Teensma, *jonge Ype*, van Petersburg, Postema, *Willemina*, van Koningsbergen. — Te Marseille, den 9 ..., Abrahams, *Emma*, van Porterico. — Te Gravesend, den 12 Nov., Billing, *Li...*, van Koningsbergen. — Te Olasvig, den 24 Oct., Berg, *Aurora*, van Fécamp.

Zeilree te Londen, den 15 Nov., kapit. Das, *Jantina*, naar Rotterdam, - Sap, *'t Genoegen*, naar Holland.

Vertrokken van Texel, den 19 Nov., kapit. Visser, *de Eendragt*, en Stegenga, *de 2 Gebroeders*, beide naar Londen, - den 20sten, de Jong, *Anna en Louisa*, naar Batavia, - de Vries, *Bertha Schuringa*, naar Triest, - Kiers, *Sara Anna Cornelia*, naar Lissabon. — Van Helvoet, den 19 Nov., Noordhoek, *Fortuna*, en Wilkens, *Archangel*, naar Gibraltar, - Berghuis, *Zorgvliet*, naar Belfast, - Meppelder, *Aurora*, naar Liverpool, - Pinksterboer, *Vertrouwen*, naar Guernsey. — Van Brielle, den 19 Nov., ..., *Geerdina*, naar Liverpool. — Van Triest, den 5 Nov., Zwanenburg, *Adolf Frederik*, naar Fiume. — Van Gibraltar, den 29 Oct., Abrahams, *de 2 Gebroeders*, naar ... — Van Lissabon, den 4 Nov., Hogendijk, *jonge Jacobus*, naar Vlaardingen. — Van Castle, den 8 Nov., Ibmink, *Monnikendam*, naar Amsterdam. — Van Hull, den 15 ..., Zoutman, *Geertruida Hendrika*, naar Zwolle. — Van Swinemunde, den 11 Nov., ..., *Kroon en Vrijheid*, naar Kroonstad. — Van Cardiff, den 12 Nov., Hensema, *Berendina*, en van der Wijk, *Annegina*, beide naar Rotterdam, - Mulder, *Jufvr. ...*, naar Amsterdam. — Van Lynn, den 12 Nov., de Jonge, *Jantina*, naar Newcastle. — Van Leith, den 10 Nov., Dijkhuis, *Christina*, en den 11den, Munneke, *Martha Hendrika*, beide naar Newcastle. — Van Aberdeen, den 10 Nov., Oppedijk, *... Theresia*, naar Newcastle. — Van Bremerhaven, den 13 Nov., Muller, *Sophia*, naar Groningen. — Van Dantzig, den 10 Nov., van Duinen, *Eensgezindheid*, en den ..., Smit, *Jantina*, beide naar Amsterdam. — Van Kroonstad, den 7 Nov., Molenaar, *Aaltje*, naar Amsterdam, - den 8sten, de Boer, *Gesina*, van Sunderland.

Volgens brief van Suriname, van den 2 Oct., waren aldaar liggende de schepen *de jonge Hendrik Antonie*, kapit. Tjebbes, *Wilhelmina*, kapit. Klint, om den 5den, en *Maria Hendrika*, kapit. de Weerd, om den 6 Oct. naar Amsterdam te vertrekken; *Friesland*, ... van der Veer, en *Dolphijn*, kapit. Bakker, beide in lading naar Amsterdam; *...*, kapit. Wiersma, in lading naar Rotterdam.

Het schip *Hillegina*, kapit. Tap, met steenkolen, van Newcastle naar Amsterdam, is volgens brief van Vlieland, van den 17 Nov., in den morgen van dien dag aldaar gestrand en verbrijzeld en de kapitein en een matroos daarbij verongelukt, doch de jongen op een stuk wrak aan land gekomen en de stuurman door de reddingboot gered.

Het schip *Elisabeth*, kapit. Pijbes, van Liverpool te Dordrecht gearriveerd, is, volgens brief van daar, van den 18 Nov., den 16 dito, na driftig geworden en op het anker gebleven te zijn, zwaar lek geworden en gezonken. De lading, bestaande in zout, was in korten tijd geheel versmolten.

Het schip *Alida*, kapit. Snitjer, van Leer naar Antwerpen, is, volgens brief van Wijk op Fohr, van den 13 Nov., den 11 dito op het Kuipzand bij Amrom gestrand, doch de equipage gered en de lading, waarvan slechts een klein gedeelte zwaar beschadigd is, benevens de inventaris geborgen.

Het schip *Maria Beerta*, kapit. Tap, van Edam naar Cardiff, is den 16 Nov. te Ramsgate binnengeloopen, hebbende één' man der equipage door eene stortzee verloren.

Het schip *Concordia*, kapit. Wijgers, van Amsterdam naar Suriname, is den 15 Nov. te Douvres binnengeloopen.

Het schip *Alkmaar*, kapit. Zeven, van Amsterdam naar Bordeaux, was den 16 Nov. in Duins ... ter reede van Dungeness ten anker liggende.

Het schip *Catharina*, kapit. Akkerman, van Cardiff naar Amsterdam, is te Medemblik met schade binnengeloopen.

Vier Hollandsche visscherschuiten, aan boord hebbende eenige in zee opgevischte fusten palmolie, zijn den 17 Nov., wegens storm, weder te Yarmouth binnengeloopen.

Het schip *Adriana*, kapit. de Jong, van Liverpool naar Rotterdam, is den 17 Nov., met gescheurde zeilen en verlies van ankers en touwen, te Hollyhead binnengeloopen.

Kapit. Sorgdrager, voerende het schip *de Gebroeders*, van Cephalonia, in Texel binnen, rapporteert, gedurende de reis veel slecht weder doorgestaan te hebben en in het Kanaal zwaar te hebben moeten zeilen, om niet op lagerwal te vervallen, waardoor het schip zwaar lek geworden is en hij voor schade aan de lading vreest.

Het schip *Gertruida*, kapit. Gullichen, van Cadix naar Tonsberg, is bij Boulogne gestrand en verbrijzeld.

Het schip *Amphion*, kapit. Koch, van Hamburg naar Triest, is, volgens brief van ..., van den 4 Nov., bij Brindisi gestrand.

HARLINGEN den 21 Nov. Den 17 dezer zijn alhier binnengekomen kapit. Mulder, *Wilhelmina Hendrik*, van Cochenzie, - den 19den, de Jonge, *Petrus Jacobus*, van Pillau, - de Boer, *Jufvr. Maria*, van Riga, - den 20sten, Cappen, *Elisabeth*, van Droback, - Plekker, *Martha Alida*, van Cochenzie. — Vertrokken, den 15 Nov., kapit. Ohnes, *de 2 Gebroeders*, naar Hamburg.

DELFZIJL den 22 November. Den 18 dezer zijn alhier binnengekomen kapit. de Vries, *vr. Wubbegiena*, van Bremen, - den 19den, de Boer, *Jantina*, van Grietzijl, - Strakbolder, *...*, van Norden, - den 20sten, Naatje, *Amelia*, - op stroom, Albers, *Zeelust*, beide van Noorwegen, den 21sten, van der Horst, *vr. Engel*, van Bremen, - Forma, *vr. Aaltje*, van Leer, - Schuur, *Herstelling*, van Noorwegen. — Vertrokken den 15 November, Loscher, *Geerdina*, van Norden, - den 20sten, Luken, *Elizabeth*, van Emden.

ZOLTKAMP den 23 November. Den 20 dezer zijn alhier binnengekomen kapit. Scholtens, *Sjoumenta*, van Stettin, - Frik, *de 2 Gebroeders*, van Hamburg. — Vertrokken den 15 November, Kruizinga, *de 2 Gebroeders*, naar Hamburg. — Zeilklaar den 20 November, de Kok, *de Goede Verwachting*, van Groningen naar Londen.

Aangaande het betaalde loodsgeld door den kapit. G. S. Vegter, is abusivelijk, dat er *f* 150 volgens quitantie, in plaats van *f* 58 betaald is.

LIJST DER NEDERLANDSCHE SCHEPEN, WELKE DE SOND GEPASSEERD ZIJN.

Den 13 Novemb. Mellema, Josina Louise (Amsterdam), van Amsterdam naar Petersburg.
Den 15 Novemb. Bok, Adriaan (Rotterdam), van Riga naar Rotterdam.
Fenenga, Clara Dorothea (Muiden), van Petersburg naar Amsterdam.
Sok, Fenna (Groningen), van Petersburg naar Bayonne.
Van Duinen, Eensgezindheid (Veendam), van Dantzig naar Amsterdam.
Den 16 Novemb. Mulder, Marchiena (Veendam), van Riga naar Antwerpen.
Polter, 2 Broeders (Pekela), van Libau naar Treguier.

De Wind den 11 Nov. Z.W.; den 12den W.; den 13den Z.O.; den 14den Z., Z.Z.W.; den 15den en 16den Z.W.; den 17den W.Z.W.

ELSENEUR den 17 November 1840.

Het BESTUUR van het KUNSTLIEVEND GENOOTSCHAP *ter aanmoediging en bevordering van Teeken- en Schilderkunst*, onder den naam *PICTURA*, te *Groningen*, brengt bij deze ter kennis van de belanghebbenden, dat op de eerste door het Genootschap uitgeschrevene Prijsvraag, ten onderwerp hebbende: *De Gelagkamer van eene Dorpsherberg, waarin ten minste drie figuren, en verder eigenaardig gestoffeerd*, zijn ingekomen *twee* Schilderijen; dat door de in gevolge de Wet ter beoordeeling benoemde Kommissie, voor de best geoordeelde Schilderij, de Eereprijs (*bestaande in een Getuigschrift en vijf Tienguldenstukken*) is toegekend aan den vervaardiger van de Schilderij voorzien met de spreuk: *Kunstgevoel Pictura's doel*. Bij de opening van het Naambriefje bleek Schilder te zijn van bovenvermeld stuk de Heer J. ENSING, Kunstschilder te *Groningen*. Veel lof wordt door de Kommissie aan het bekroonde Stuk toegezwaaid, behoudens echter, dat men liever gewenscht had, »dat de Schilder, in plaats »van zich bij het minimum van drie figuren te bepalen, zich op ruimere baan »had gewaagd, waardoor beter aan de bedoeling van het Programma zoude zijn »beantwoord."

Het Tweede der ingekomene Schilderijen, met de spreuk geteekend: *Naderhand beter*, wordt door de Kommissie in vele opzigten voor zeer verdienstelijk gehouden, maar kan bezwaarlijk als mededingster in aanmerking komen, als niet beantwoordende aan de bij het Programma opgegevene maat. Op de Tweede door het Genootschap uitgeschrevene Prijsvraag in het vak der Teekenkunst, ten onderwerp hebbende: *Eene Weide, waarin twee koeijen, van welke de eene grazende is, en de andere door een meisje gemolken wordt, ter linker zijde twee oude wilgen boomen, regts een dorp in 't verschiet — in sepia bewerkt*, is slechts ingekomen *ééne Teekening*, welke, volgens het eenparig oordeel der Kommissie, hoewel de twee koeijen op den voorgrond vrij goed geteekend waren, geene genoegzame waarde bezat, om met den uitgeloofden Eereprijs (*bestaande in een Getuigschrift en vijf Vijfguldenstukken*) te worden beloond.

De behaalde Eereprijs zal in de aanstaande Buitengewone Vergadering des Genootschaps in de maand December uitgereikt worden.

GRONINGEN
den 3 November 1840.

Het Bestuur voornoemd:
Namens hetzelve,
Bij afwezigheid van den Secretaris,
F. DE WITT, *Penningmeester.*

GENOOTSCHAP:
ter bevordering der Natuurkundige Wetenschappen,

Op MORGEN, WOENSDAG, den 25 November, te zes uren. Sprekers: Prof. J. W. ERMERINS en Dr. L. A. COHEN.

ZEEMANS-KOLLEGIE *DE GRONINGER EENDRAGT.*

VERGADERING op DONDERDAG, den 26 November 1840, des avonds te zeven uren, ten Huize van de Wedw. BONTEKOE.

Namens het Bestuur:
H. BEEKHUIS DAMSTÉ,
Secretaris.

CONCERT.

Het gezelschap TOONKUNSTENAARS, onder Directie van den ondergeteekende, meer bekend onder den naam van *BLAAUWJASSEN*, zullen de eer hebben, HEDEN AVOND, te zeven uren, een VOCAAL- en INSTRUMENTAAL CONCERT te geven, in het KOFFIJHUIS van A. V. G. WOLMANN, aan de *Groote Markt*. Entrée is *f* 0 — 49.

E. LINK.

CONCERT.

De DIRECTIE van de Societeit *DE HARMONIE* brengt door deze ter kennis van de LEDEN, dat het MUZIJKGEZELSCHAP, bekend onder den naam van *BLAAUWJASSEN*, uit *acht* personen bestaande, op morgen, WOENSDAG, den 25 November, des avonds te 7 uren, in het LOKAAL der SOCIETEIT, CONCERT zal geven, en zulks op kosten van de kas der Societeit.

Van dit Gezelschap wordt zeer loffelijke melding gemaakt in het *Handelsblad* van den .. September j.l., No. 2764.

Namens de Directie voornoemd:
Mr. I. L. SCHAAP, *Secretaris.*

CONCERT,

hetwelk op VRIJDAG, den 27 November aanstaande, des avonds te half zeven, zal gegeven worden in de Concertzaal van Mejufvrouw de Wedw. KUILENBERG, door de Heeren Gebroeders MORALT, *Eerste Hoornisten van de Kapel te Munchen.*

De ENTRÉE-BILJETTEN, à *f* 0 — 99, zijn te bekomen aan de Concertzaal.

GEBOORTE-, HUWELIJKS- EN STERFBERIGTEN.

, Mijne geliefde Echtgenoot, Vrouwe JOANNA ELISABETH Baronesse VAN HAERSOLTE, beviel heden van eene welgeschapene DOCHTER.

BORNIA STATE, te *Weidum*, den 14 November 1840.

W. B. BUMA.

, Heden is voorspoedig bevallen van een' ZOON Vrouwe W. J. E. VAN BONEVAL FAURE, geboren WICHERS.

GRONINGEN den 20 November 1840.

, Mijne geliefde Echtgenoot HENDRICA ELISABET HOLLEBOOM verloste heden zeer voorspoedig van eene DOCHTER.

AMSTERDAM den 20 November 1840.

J. L. THIERENS, A.z.

Eenige kennisgeving.

, Op den 20 dezer beviel van eenen ZOON D. H. WIJK, Echtgenoote van

R. F. MEPPEL.

HORNHUIZEN den 22 November 1840.

, Heden beviel van eenen ZOON C. M. SCHELTENS, Echtgenoote van

U. J. DOORENBOS.

GRONINGEN den 21 November 1840.

, Mijne geliefde Echtgenoote H. H. WIELANDT beviel heden zeer voorspoedig van eene welgeschapene DOCHTER.

SAPPEMEER den 21 November 1840.

O. OVING.

, Getrouwd:

W. GLEUNS, Jr.,
Math. Mag. Phil. Nat. Doctor,
en
J. C. EOKRINGA.

GRONINGEN den 19 November 1840.

Eenige kennisgeving.

, Heden zijn getrouwd:

G. G. BAKKER
en
J. W. KRUIZINGA,
van *Leeuwarden.*

GRONINGEN den 20 November 1840.

Eenige kennisgeving.

, GRONINGEN den 19 November 1840. Heden overleed Vrouwe SUZANNA ELIZABETH DE BEVEREN, Echtgenoote van den *Kolonel* J. J. A. ARDESCH, *Provincialen Kommandant van Groningen en Drenthe.*

, Heden overleed, tot mijne bittere droefheid, op het alleronverwachtst, mijne geliefde Echtgenoote GEZINA BOSMAN, in den ouderdom van 32 jaren, na eene echtvereeniging van 5 jaren, mij 4 Kinderen nalatende, welke hun groot verlies nog niet gevoelen.

GRONINGEN den 19 November 1840.

J. W. SMIT.

, Heden avond overleed, na eene ziekte van ongeveer *vier* weken, mijn geliefde Echtgenoot J. W. C. VINKE, in den ouderdom van bijna 62 jaren. Diep bedroefd geef ik, mede namens mijne Kinderen, hiervan kennis aan Vrienden en Bekenden.

APPINGEDAM den 20 November 1840.

A. MEIJER,
Wedw. J. W. C. VINKE.

, Heden overleed, tot diepe droefheid van eene hoogbejaarde Moeder, van mij, van onze Kinderen en Behuwd-Dochter, mijn hartelijk geliefde Echtgenoot JAN TEN DOORNKAAT, in het 58ste jaar zijns levens, het 30ste van onze gelukkige echtvereeniging.

NOORDBROEK den 21 November 1840.

ANTJE HKS. BAKKER,
Wedw. JAN TEN DOORNKAAT.

, Heden overleed onze waarde Oom ALBERT JAKOBS BAKKRINGA, te *Midwolde*, in den gezegenden ouderdom van 97 jaren en 7 maanden. Veel werd hij in zijn leven boven anderen bevoorregt, daar hij, behalve zijn gehoor, dat hem eenigzins gekrenkt was, in het volle genot der zintuigen is gestorven; dit bleek, daar hij zoowel geschreven schrift als den Bijbel zonder hulp van eene bril altijd heeft gelezen.

Zijne hoop was zalig en gevestigd op een beter leven.

GRONINGEN den 22 November 1840.

G. H. MEEK.
Mede namens de overige Familie.

, GRONINGEN den 22 November 1840. Heden overleed, tot onze innigste droefheid, ons jongste DOCHTERTJE, in den ouderdom van drie weken.

M. VEENHUIS.
KORNELIA VEENHUIS,
geb. VAN GEUNS.

, Heden morgen te 7 uren overleed, na eene langdurige sukkeling, mijn waarde Echtgenoot MAURITS DRONTMAN, in den ouderdom van 32 jaren en 6 maanden, mij nalatende een Dochtertje, die het zware verlies nog niet beseft.

LEEUWARDEN den 22 November 1840.

Wedw. M. DRONTMAN,
geboren TJEPKEMA.

Dienende deze voor algemeene kennisgeving aan Familie, Vrienden en Bekenden.

, Op heden is bij J. OOMKENS uitgegeven en bij alle Boekverkoopers in deze Provincie te bekomen:

DE GRONINGER VOLKSALMANAK

voor 1841, met Platen, Ingenaaid à *f* 0 — 75, in Koker à *f* 1 — 00, dito Verguld à *f* 1 — 25.

, Bij W. VAN BOEKEREN is gedrukt en alom verzonden:

DE GROT VAN FOSTO, uitgegeven door *H. VAN APELTERN*, 2 Deelen, met Vignetten, à *f* 7 — 20.

De Uitgever meent met eenig vertrouwen de aandacht van het Publiek op dit Werk te mogen vestigen, dat zich zoowel door het belangrijke van het onderwerp (eene der merkwaardigste gebeurtenissen uit het leven van Prins MAURITS), als door den fraaijen en onderhoudenden stijl aanbeveelt. De Schrijver heeft reeds in 1830 onder dezen naam door zijn' EDUARD DALHORST, waarmede hij het eerst hier te lande in het voetspoor van W. SCOTT trad, welverdienden lof ingeoogst, en is door meerdere belangrijke Geschriften bij het Publiek bekend.

, Alle bekende en onbekende SCHULDEISCHERS der onbeheerde Nalatenschap van wijlen HILLEBRAND JAN HILLEBRANDS STARKE, in leven *Commissionair*, gewoond hebbende te *Groningen* en aldaar overleden, worden bij deze opgeroepen, om te verschijnen op WOENSDAG, den 23 December aanstaande, des morgens te tien uren, ten Kantore van den ondergeteekende, wonende te *Groningen*, in de Oosterstraat, letter E no. 198 rood, ten einde de REKENING en VERANTWOORDING wegens het beheer dier Nalatenschap op te nemen en, geen verzet plaats vindende, het bedrag hunner

Schuldvorderingen, voor zooverre het *saldo* strekken kan, te ontvangen; terwijl voorts nogmaals al diegenen, welke aan gezegden Boedel eenige GELDEN mogten VERSCHULDIGD zijn, aangemaand worden, de betaling daarvan vóór of op den 16 December aanstaande ten voorschreven Kantore te bewerkstelligen.

GRONINGEN den 23 November 1840.

Mr. S. MENALDA,
Curator.

*** Allen, die iets te VORDEREN hebben van — of VERSCHULDIGD zijn aan J. T. CREMER, vroeger *Boekhouder* alhier, worden verzocht, daarvan opgave of betaling te doen ten Kantore van den ondergeteekende.

GRONINGEN den 23 November 1840.

Mr. A. PATHUIS.

*** De ondergeteekende verwittigt de belanghebbenden, dat door hem geene QUITANTIEN voor *cést* zullen gebonden worden van betalen interessen, noch van de Kapitalen, welke zullen worden opgevraagd op voldaan, worden, welke niet door hem zelven eigenhandig onderteekend of gequiteerd zijn.

H. COLLER,
op den Nieuwen weg.

*** Mr. E. VAN EERDE, Advokaat en Notaris, residerende te *Groningen*, gedenkt op Woensdag, den 9 December 1840, des avonds te 7 uren, ten Huize van den Kastelein H. J. TIDDENS, in *het Huis de Beurs*, te *Groningen*, publiek te verkoopen:

I. Eene zeer aanzienlijke dubbele HEEREN BEHUIZING met OPENE PLAATS, BLEEKVELD, TUIN en UITGANG ten Noorden, staande en gelegen Oostzijde in de Nieuwe Ebbingestraat, te *Groningen*, op den hoek van de Korenstraat, op vrij eigen grond, get. H 200 V, rood O 30.

II. Een extra groot PAKHUIS van vier Verdiepingen, staande Noordzijde in de Korenstraat, te *Groningen*, get. I 98 V, rood O 98, waarin eene ruime WOONKAMER. Alles in eigendom toebehoorende aan den Heer HR. MULLER en Mejufvrouw ... en gequiteerd ...

Om op den 1 Mei 1841 te aanvaarden.

Gemelde Goederen kunnen op den dag van verkoop, des morgens van 10-12 en des namiddags van 2—4 uren, bezigtigd worden; terwijl de Veilconditiën en Eigendomsbewijzen op de gewone plaatsen ter lezing liggen.

Mr. E. VAN EERDE,
Advokaat en Notaris.

*** Mr. E. VAN EERDE, Advokaat en Notaris, residerende te *Groningen*, gedenkt, op Woensdag, den 23 December 1840, des avonds te 7 uren, ten Huize van S. OLTKAMP, in den *Grooten Toelast*, aan de Groote Markt, te *Groningen*, publiek te verkoopen:

Eene groote en hecht-sterke BEHUIZING, zijnde thans een gerenommeerd WIJN en KOFFIJHUIS, genoemd de *GROOTE TOELAST*, staande en gelegen Noordzijde aan de Groote Markt, te *Groningen*, get. L 68 V, rood B 3, wordende door den Kastelein S. OLTKAMP en Mejufvrouw in eigendom bewoond.

Om op den 1 Mei 1841 te aanvaarden.

Gemelde Behuizing kan des daags vóór en op den dag van Verkoop, des namiddags van 3 tot 5 uren, in oogenschijn worden genomen, terwijl de Verkoopconditiën en Eigendomsbewijzen op de gewone plaatsen ter lezing zullen liggen.

Mr. E. VAN EERDE,
Advokaat en Notaris.

*** In den loop van de maand Januarij 1841 zal, door den ondergeteekenden Notaris, publiek te koop worden gepresenteerd: eene aanzienlijke HEEREN BEHUIZING met grooten TUIN, BOVENWONING, WOONKELDER, STAL en KOETSHUIS, staande en gelegen in de Heerestraat, te *Groningen*, get. U 83 V, rood F 312, door Mejufvrouw de Wedw. wijlen den Heer J. DE JONG in eigendom wordende bewoond.

Mr. E. VAN EERDE,
Notaris.

HEDEN, van 10 tot 4 uren,

in het NIEUWE BOELHUIS, in de Zwanenstraat, nog te bezien en de CATALOGUS verkrijgbaar van het MAGAZIJN van MANUFAKTUREN van den Heer ISAAC ISAAC SON. — MORGEN, WOENSDAG, en volgende dagen de verkoop ten Huize van BABE, te *Helpman*.

VERKOOPING van MAHONIEHOUT.

Op Woensdag, den 25 November 1840, zal, des morgens te 10 uren, publiek worden verkocht: eene partij BLOKKEN en PLATEN MAHONIEHOUT, van onderscheidene dikte en grootte. Te bezien Dingsdag, van 2—4 uren, ter plaatse van Verkoop, zijnde vóór en in het Pakhuis op den Ouden Weg.

J. R. MULLER, O.J.z.

MAGAZIJN VAN GALANTERIEN, BIJOUTERIEN, ENGELSCHE, FRANSCHE, EN DUITSCHE KRAMERIJEN.

De ondergeteekende heeft de eer, zijnen geëerde Begunstigers te berigten, dat hij uit de voornaamste Fabrijken heeft ontvangen een groot Assortement GOEDEREN, bestaande in Vergulde en Albasten PENDULES, BLOEMVAZEN, TAFEL-, WINKEL-, KANTOOR-, GANG- en SCHOORSTEENLAMPEN, Fijn KRISTAL- en GESLEPEN GLASWERK, PORSELEINEN, TOILET-FLACONS, VERLAKTE GOEDEREN in alle kleuren, Gedraaide en Opgelegde MAHONIEHOUTEN WERKEN, SPIEGELS met Vergulde en Mahoniehouten Lijsten, Fijne STAALGOEDEREN, PARFUMERIEN en alle soorten van Modische GALANTERIEN. Hij is thans in staat gesteld om zijne Goederen tegen de minst mogelijke prijzen te verkoopen, zoo als hier aan eenige Artikelen is te zien: Bronzen Tafellampen met koperen werken en ballon van *f* 5,50 tot *f* 16,25, Bronzen en Vergulde Hanglampen met Ballon van *f* 7 tot *f* 12, Bronzen en Blikken Muurlampen van *f* 2,25 tot *f* 8, Spaarlampen met Porseleinen Ballon *f* 3,50, Porseleinen Serviezen 16 stuks met Gouden Rand van *f* 11 tot *f* 16, Wit Achtkant Porselein, het dozijn *f* 4,80, Mahoniehouten Likeurkelders *f* 4,50, Tabak-, Thee- en Lepelkistjes *f* 0,85, Gedraaide Theestoofjes *f* 1,25, Dito Blaker standers *f* 2, Breidetobbetjes *f* 0,30, Verlakte Ketel en Theestoof *f* 3,75, Dito Chineesch of Landschap *f* 4,25, Dito Vaas met Komfoor *f* 6,50, Dito Presenteertrommetjes, het paar *f* 1,40, Dito met Rand *f* 0,80, Dito Tinnen Kandelaars, het paar *f* 1,30, Dito Chineesch of Landschap *f* 1,80, Groote Schenkbladen van *f* 0,95 tot *f* 1,80, Dito Chineesch of Landschap van *f* 2,50 tot *f* 6, Presenteerbladjes van *f* 0,15 tot *f* 0,40, Dito Chineesch of Landschap van *f* 0,75 tot *f* 1,20, Dito Theekistjes van *f* 0,90 tot *f* 1,20, Dito met Rand *f* 0,25, Porseleinen Inktserviesjes *f* 1,00, Dito Toiletflacons en Porte Cigars, het paar van *f* 1,80 tot *f* 9, Geslepen Wijn-, Likeur- en Madera-glazen van *f* 0,15 tot *f* 0,40, Geslepen Wijn-, Likeur-, Madera- en Waterkaraffen van *f* 0,55 tot *f* 5,25, Gevormde en Geslepen Kaarsblaadjes van *f* 0,20 tot *f* 0,40, Bier-, Punch- en Jeneverglazen van *f* 0,07 tot *f* 0,10, Tafel- en Dessertmessen, geklonken met Balijnen Hechten, het dozijn van *f* 2 tot *f* 6, Dito met Houten Hechten van *f* 0,80 tot *f* 1,20, Stalen Vorken het dozijn van *f* 0,70 tot *f* 1,00, Berleiner Zilveren Suikerlepeltjes, het dozijn van *f* 2 tot *f* 3,60, Palmerijnzegen van *f* 0,20 tot *f* 0,25, Windsorzeep, het dozijn *f* 1,40, Fijne Britsche Zeep, het dozijn van *f* 1,20 tot *f* 1,50, Eau de Cologne, het kistje van *f* 1,00 tot *f* 1,90, Dames Palissanderhouten Werkkistjes met Zilver van *f* 4,00 tot *f* 8, Kristallen Flacons in alle kleuren met Zilveren Dop van *f* 0,90 tot *f* 6, Brei-Etuis met 30 Priemen *f* 0,60, Koperen Blakers *f* 0,60, Dito met Snuiter en Domper *f* 1,50, Haar- en Kleerschuijers van *f* 0,25 tot *f* 0,70, Zwarte en Geslepen Theeserviesjes van *f* 1,80 tot *f* 3,50, Koperen Vuurkomforen *f* 0,80, Dito met lossen Bak en Pleten Rand *f* 1,50, Fijne Potlooden, het dozijn van *f* 0,25 tot *f* 1,20, beste Stalen Pennen op Kaarten van *f* 0,15 tot *f* 0,25, Ballons van *f* 0,80 tot *f* 2,10, Lampglazen *f* 0,10, Lampkousjes, het dozijn van *f* 0,06 tot *f* 0,10, per gros van *f* 0,60 tot *f* 0,95, Waskoord, de Rol *f* 0,10, Nachtpitten op Kurk, het dosje van *f* 0,8 tot *f* 0,20, Dito op Kaart voor ½ jaar van *f* 0,05 tot *f* 0,12, Wit Fransch Porselein, het dozijn *f* 4,20, Bronzen en Vergulde Mantelhaken van *f* 0,15 tot *f* 0,60, Fer-de-Berlin-Kammetjes, het paar van *f* 0,10 tot *f* 0,20.

Daar hij zich overtuigd houdt van de goede opinie en welwillendheid zijner geëerde Stad- en Landgenooten, zoo beveelt hij zich ten vriendelijkste in derzelver geëerde attentie en houdt zich te dien einde gerekommandeerd.

J. L. LA GRO.
Oostzijde in het midden van de Heerestraat, letter E No. 49.

NB. Op Franco aanvrage wordt alles ter bezigtiging gezonden zoowel binnen als buiten de stad. De Courant zal tot iedere order gereed liggen.

*** Op nader te bepalen tijd en plaats, zullen eerlang publiek worden te koop gepresenteerd: I. Eene BEHUIZING, W. K. No. 139, in de Waterstraat, *Bergh*. II. Eene BEHUIZING, W. H. No. 140, mede aldaar. — Welke Huizen toebehoorende aan JOHANNES LIEFHEBBER. — Inmiddels UIT DE HAND TE KOOP.

Mr. H. J. OFFERHAUS.

*** In de eerste helft der maand December eerstk., tijd en plaats nader te bepalen, zal publiek worden te Koop gepresenteerd: Eene BOEREN BEHUIZING, TUIN, APPELHOF en 2 opstrekkende Plaatsen best GROEN- en BOUWLAND, te zamen groot pl. min. 28 Bunders, benevens pl. min. 6 Bunders DALLAND, staande en gelegen aan den Noordkant van de Zuidwending onder *Veendam*, welke thans in eigendom bewoond en gebruikt door de Wedw. HARM DEDDES BOSSCHER.

LEEST HIER!

Op den 28 December 1840 zal publiek *TE KOOP* worden gepresenteerd het TIGCHELWERK *WERKLUST*, gelegen bij *Steentil*, onder *Wierum*, en gedreven wordende onder de Firma CARDINAAL & COMP.

*** De ondergeteekende, wonende in de Stoeldraaijerstraat, boven den Stoelhoedenmaker HARDIJ, beveelt zich aan tot het geven van *grondig spoedig bevorderend* ONDERWIJS in de DANSKUNST.

GRONINGEN den 24 November.

M. ELLENBERGER.

D. WILKENS, bij den Apourtenboog,

heeft op nieuw ontvangen: beste WINTERHARINGS, GEZOUTEN VISCH, Fijne GEMALEN LENG en RONDVISCH, MALAGASCHE CITROENEN, SPAANSCHE KASTANJES, beste ENGELSCHE BOKKINGS, Vette EDAMMER en ZWITSERSCHE KAAS, MINERALE WATEREN en HOLLANDSCHE JENEVER, FRANSCHEN en andere BRANDEWIJN, PUNCHSIROOP en fijne LIKEUREN, en hetgene meer in dusdanigen Winkel gevraagd wordt. Beveelt zich ten vriendelijkste in het gunstig aandenken zijner geëerde Stad- en Landgenooten.

NB. Biedt zich aan in het *Braden* van Kastanjes.

*** Bij E. DE BOER & ZONEN, *Gekwalificeerde Kollekteurs der KONINKLIJKE NEDERLANDSCHE LOTERIJ*, aan de Vischmarkt, te *Groningen*, zijn voor de 182ste LOTERIJ (waarvan de EERSTE KLASSE op MAANDAG, den 30 November 1840, zal beginnen te trekken) LOTEN, volgens *Prijs-Courant*, te bekomen.

Bij M. M. LÖWENSTEIN, in de Polsterstraat,

bij wien in de afgeloopene LOTERIJ, op No. 2905, 2926 en 15401 op ieder *f* 1050 getrokken is, en op No. 2964 en 15454 ieder *f* 400, alsmede onderscheidene Prijzen van *f* 200 en *f* 100, zijn voor de 1ste KLASSE te bekomen LOTEN in KOOP en in HUUR. Hij beveelt zich bij voortduring in de gunst van zijn geëerde Stad- en Landgenooten.

Bij K. en S. SALOMONS, aan het Schuitendiep,

bij wie in de 180ste *KON. NED. LOTERIJ* de volgende KAPITALE PRIJZEN getrokken zijn, als:

op No. 16948 . . . . . . *f* 20,000
— No. 24525 . . . . . . — 30,000
en de PREMIE . . . . . . — 25,000

zijn nu wederom, in de 181ste *KON. NED. LOTERIJ* getrokken:

op No. 17795 de PREMIE van de . . . *f* 7500
No. 2898, op een HEEL LOT . . . — 1000

en eenige PRIJZEN van *f* 400, *f* 200 en *f* 100. Bij dezelve zijn voor de 182ste *KON. NED. LOTERIJ* LOTEN in HUUR en in KOOP, volgens *Prijs-Courant*, te bekomen.

Onder voorregt van secuur EERSTE HIJPOTHEEK

wordt aangeboden: 700 GULDENS te beleggen. Te bevragen bij H. ZEEHUISEN, J.L.ZOON, aan de Vischmarkt, boven VAN HASSELT.

Een BOEKBINDERSKNECHT en eenige LEERJONGENS,

kunnen dadelijk VAST WERK bekomen bij den Boekhandelaar L. HOMKAMP, FZ. *Brieven franko.*

BURGEMEESTER en WETHOUDEREN der Stad *Groningen* hebben de prijzen van het BROOD heden gezet als volgt:

Het grof Roggebrood	van 4 Ponden	*f* 0 — 35,	per Pond *f* 0 — 08¾.
De Grofweite Bol	» 5 Oncen	— 0 — 13,	» » - 0 — 26.
De Fransche Bol	» 3 Oncen	— 0 — 14,	» » - 0 — 47.
De Regelwegge	» 3 Oncen	- 0 — 13,	» » - 0 — 43.
De Hollandsche of Tarwebol	» 3 Oncen	- 0 — 12,	» » - 0 — 40.

GRONINGEN den 23 November 1840.

Burgemeester en Wethouderen: J. F. VAN IDDEKINGE.
De Secretaris bij het Bestuur der Stad Groningen: R. LOHMAN.

PRIJZEN DER GRANEN, ZADEN, ENZ.

GRONINGEN, den 20 November.

TARWE.	N. BOEKWEIT.	Zomer 56 ℔ *f* 4,15	Zwarte Voer 42 ℔ *f* 2,70
Oude Bak 70 ℔ *f* 16,50	Gr. Zand 66 ℔ *f* 4,35	Knobbe 60 - - 4,65	BOONEN.
N. Oml. 66 - - 6,25	Dito dito 62 - - 4,70	NIEUWE HAVER.	Paardenb. *f* 4,25,50 a 75 *f* 5
» dito 68 - - 7,00	Dito dito 64 - - 5,00	Dikke 41 ℔ *f* 2,60	ZADEN, ENZ.
» dito 70 - - 7,75	Zwarte Zand 62 - - 4,60	Dito 44 - - 2,85	Gr. Gort p.m. *f* 7,30,60
» Old. 66 - - 6,75	Veen Oude 64 - - 4,75	Dito 47 - - 3,10	Parel 100 N. ℔ *f* 12 a *f* 14
» dito 68 - - 7,60	NIEUWE GERST.	Dito 50 - - 3,40	Koolz. 10,50 a *f* 12,25
Jar. dito 70 - - 9,00	Winter 54 ℔ *f* 4,00	Bl. Voer 35 - - 1,90	Boterzaad
N. ROGGE.	Dito 56 - - 4,35	Dito dito 38 - - 2,30	Zomerz. *f* 7,80 a *f* 8,50
Inlandsche 64 ℔ *f* 4,55	Dito 58 - - 4,65	Dito dito 41 - - 2,60	G. Mostardz.
Dito 66 - - 5,08	Zomer 52 - - 3,50	Zwarte Voer 38 - - 2,30	Raapolie p. vat *f* 41 *f* 41,50
Dito 68 - - 5,40	Dito 54 - - 3,80	Dito dito 40 - - 2,50	Boter ¼ T. *f* 27 a *f* 29

Tarwe met weinig verandering. — Rogge 5 a 10 cents lager verkocht. — Boekweit als voren. — Gerst lager afgegeven. — Haver mede iets lager verkocht. — Boonen flaauw. — Koolzaad prijshoudende.

AMSTERDAM den 20 *Nov.* N. Pools. TARWE met veel handel tot iets lagere prijzen, andere soorten met weinig affaire in een doen: 126, 128 ℔ j. witb. Pools. *f* 340, *f* 346, - 129, 130 ℔ o. b. dito *f* 320, *f* 325, - 128 ℔ b. dito *f* 310, *f* 315, - 127 ℔ o. Rost. *f* 325, - 127 ℔ j. Kleefs. *f* 315, - 129 ℔ o. b. Pools. *f* 308, - 124 ℔ witb. dito *f* 310. — ROGGE in een doen: 120, 121 ℔ p. Pruis. *f* 175, *f* 177, - 117, 119 ℔ mind. dito *f* 160, *f* 168, - 121, 122 ℔ o. Overijs. *f* 175, *f* 178. — GERST in een doen: 109, 110 ℔ Deens. *f* 143, *f* 145. — HAVER en BOEKWEIT zonder handel.

Nog verkocht: 128 ℔ n. b. Pools. Tarwe *f* 305.

KOOLZAAD 1 p. vl. hooger: Vriesch 60 p. vl., Voorl. 60½ p. vl., Elve 58 p. vl., Holst. 64, - Carolinerz. 63, - Deensch 62, - Kromhorn 64 p. vl. in cntr., - Pommer en Steft. Aveelzaad 63 p. vl. — LIJNZAAD in een doen: 111 ℔ Petersb. Morsh. *f* 325. — RAAPOLIE williger: per 6/w. *f* 41, - vlieg. *f* 39,50 a *f* 40, - Dec. *f* 38,75 a *f* 39, - Mei *f* 39,25 a 75, - Sept. en Oct. *f* 38,50 a 75. — LIJNZAAD per 6/w. *f* 30, - vlieg. *f* 31, - *f* 29,25. — HENNEPOLIE per 6/w. *f* 33,50, - vlieg. *f* 32,50.

LONDEN, den 16 *November.* Van Inl. Tarwe was eene goede hoeveelheid ter markt, ofschoon de kwal. nog slechter was dan vroeger; de handel was uitermate traag, bij 2 a 3 sh. verlaging. Vreemde ging gereedelijk van de hand, maar de prijzen sonteneerden zich met moeite. Gerst 1 a 2 sh. lager. Haver gaat niet dan tragelijk tot de vorige koersen aan benoodigden af. In de regten is geene verandering.

Van den 18*den.* Van Inl. TARWE zijn heden eenige partijen tot de koersen van ll. Maandag verkocht, doch de handel is traag. — HAVER gaat niet dan slepende van de hand. In de overige artikelen is geene verandering.

ANTWERPEN, den 20 *November.* In TARWE is bijna niets omgegaan. — ROGGE prijshoudend; inlandsche op 73, 74 kilo's tot *f* 6 a *f* 6¼, 70 kilo's gedroogde Russische *f* 6¼. — GERST slap en aangeboden. — HAVER niet ter markt, maar ook niet gevraagd. — BOEKWEIT lager. — De voorraad van KOOLZAAD is zeer verminderd; 18 lasten ordinair Zeeuwsch en 45 lasten Dantziger zijn tot *f* 15½ geplaatst. Voor diverse o. partijen Deensch op zolder is geboden, doch worden op *f* 15 gehouden. — In LIJNZAAD is niets omgegaan; 104, 105 ℔ gering Rigasch wordt op *f* 10½ a *f* 10¾, - 112 ℔ Archangel op *f* 12, - 109 a 110 ℔ Petersburger op *f* 12 a *f* 12¼ gehouden. — In HENNEPZAAD is niets omgegaan. — OLIE rijzende.

PRIJS-COURANT DER EFFEKTEN, op de Beurs te *Amsterdam*, den 21 *Nov.*

		l. k.	h. k.	te 4½ u.			l. k.	h. k.	te 4½ u.
Ned., Werk. Sch.	2½ pc.	50¼ a 50⅝		50¼ ¼⁄₁₆	*Sp.*, *Ard.* v. 85 p. st.	5 pc.	[illegible]		21 [illegible]
Dito, dito	5 —	98⅜ - 98½		98⅜	Dito, onbep. stukk.	—	-		
Uitgestelde Schuld	—	-			Passive	—	-		
Kansbilj. van dito	*f.*	-			Fransche Uitgestelde	—	-		
Amort.-Syndikaat	4½ —	87½ -			*Port.*, Obl. te Lond.	3 —	-		
Dito dito	3½ —	72 -			*R.*, Obl. *H.* 1798, 1816	5 —	104½ -		
Handel-Maatsch.	4½ —	165⅞ - 166½		166	Dito dito 1828, 1829	5 —		-	
Nieuwe dito	4½ —	-			Cert. bij dito 18³²⁄₃₃	5 —	98	-	
Dito dito 1837	4½ —				Obl. te Londen	5 —	-		
O. I. Leening	5 —	94⅞ - 95			Cert. te Hamburg	5 —	-		
Aand. RijnSpoorw.	4½ —	-			Inschr. in Assign.	6 —	-		
Dito Haarlemmer					Certific. van dito	6 —	-		

Columb. 2de van 100 p. st. 17⅜, ¹⁄₁₆; Onbep. Coup. *f* 2¾; Kl. Coup. *f* 2¹⁄₁₆, ⅛; Ard. Coup. 16, 15¹⁵⁄₁₆. Amerik. 5 pCt. 95¼.

Van den 22*sten.* EFFEKTEN-SOCIETEIT, (*Te half vijf.*) Integr. 50¼. Handelm. 166. Oost 94⅞. *Ard.* 21⅜, ⅜. Columb. Coup. 2¾.

De omzet in binnenl. fondsen was zeer gering, en hebben de prijzen sedert gisteren geene verandering ondergaan; Spaansche ... flaauwer, bij eenigen omzet.

Te *Groningen*, ter Boekdrukkerij van C. M. VAN BOLHUIS HOITSEMA, in de Oude Boteringestraat. (Met *autorisatie*.)